

ב:

עין משפט
נר מצוה

א [מיי] פֿאַ מהל' נדרים
הל' ט טוֹשֶׁעַ וייד' סר' רר
ספי' ב:
ח ב מיי' פֿאַ מהל'
שנעות הלכה ג ועיין
צ"מ:
ט ג מיי' פֿאַ מהל' נדרים
הלכה ה:
י ד מיי' פֿאַ מהל'
שנעות הלכה ג ועיין
צ"מ:
יא ה מיי' פֿכט' מהל'
שבת עיין צמ"מ הל' א
ופי"צ מהל' ע"ז הלכה ג
סמג עשין כט טוֹשֶׁעַ א"ח
ס' רעפא ספי' ב:
יב ו מיי' פֿאַ מהל'
שנעות הלכה ג:
יג ז מיי' שס הל' ז:

מוסף רש"י

כל שישנו בשמירה.
לג תשעה מלאכה (נכרות
ז). ואיתנהו בשמירה.
דמקן (קדושין כט). כל
מאת לא תעשה בין שהזמן
גורמא בין שאין הזמן גורמא
נשים חייבות, להשוה
המכות אשה לאיש לכל
עושים שבתורה. (שו).

רבינו חננאל

איתוהו איסור נדר האמור
בתורה הרי עלי שלא
לוכל בשר ושלא לשחות
יין כיום שמת בו אביו
כו'. ואמר שמואל והוא
שנדור ובא מאותו היום,
מאי טעמא דרתיב איש כי
ידור נדר לה' מדרוה לה'
למכתה כי ידור. ורתיב כי
ידור נדר ש"מ דעד שידור
בדבר הנדור. ומקשינן
כיום שמת בו אביו
פשיטא. דאסור לו לוכל
בשר ולשחות יין דבהריא
תניא (ברכות י: ח"ק כג). כל
זמן שמתו מוטל לפניו
אסור לוכל בשר ולשחות
יין. ופרקינן איירי דרבי
למיתנא כיום שנהרג בו
גדליה בן אחיקם. דאפילו
לא נדר שלא לוכל בשר
ושלא לשחות יין אסור
הוא דהוא צום השביעי.
מהו דתימא כי נדר נמי
נאמתיס בדור אבי
קמ"ל מעיקרא אי הוה
אכיל הוה קאי באיסורא
דרבנן. השתא איסורא
דאורייתא היא מושבם בו
יחל דברו. תנא נמי כיום
שמת בו אביו. וקיימא לן
כרבא ולא עזר אלא דהא
דר' יוחנן קאי כוותיה
דאמר מבטא לא אוכל
לך שבתה איסור לא
אוכל לך שבתה: כי
אתא רבין אמר ר' יוחנן
אכלתי ולא אכלתי שוא
ואזהרתיה מהבא לא תשא
את שם ה' אלהיך לשוא.
אוכל ולא אוכל שקר
ואזהרתיה ולא תשבעו
בשמי לשקר. קנומנות
עובר בכל יחל דברו.
ואותבינן עליה והתניא
שוא ושקר אחד הוא.
מאי לא מדרשו לשעבר
שקר נמי לשעבר. ופרקי
לא לעולם לא תשעבר
ושקר להבא. והכי קאמר
שוא ושקר אחד הוא.
כלומר כשם שלוקה על
שקר כך לוקה על שוא.
דחזי' פשיטא בתרייהו
לאו כתיב בהו. ושנינן
מזה דתימא כדאמר ליה
רב פפא לאביי אימא לא
ינקה כלל כלומר שבעת.
שוא אין לה כפרה כלל.
קמ"ל כדאביי דאמר ב"ד
של מעלה הוא דאין מנקיין
בקדוש היום דבור תורה
שנאמר זכור ושמור מי
שחייב בשמירה חייב בזכירה. והני
שני הואיל וחיוביה בשמירה
חייבות נמי בזכירה. ותניא
זכור ושמור בדבור אחד נאמרו:
ירושלמי שוא ושקר בדיבור
אחד נאמרו מה שאין הפה יכולה
לומר. ולא אוחן וכו'לה לשמוע.
וכן מחלליה מות יומת. וביום
השבת שני כבשים. וכן לא
תלכש שעטנ. גדילים תעשה
לך. וכן ערות אשת אחיך
לא תגלה. יבמה יבא עליה.
וכן לא תסוב נחלה. כל אלה

אַלֶּא דַּרְבּא קשיא.
אַע"ג דרצב נמי מודה דמתפסין
צנדר נדר

דמשנה שלימה היא מי
שלאמר הריני נזיר ושמע
צצירו
ואמר ואני (ומי כ:.) וכן
צנדרים קאמר דצקצנן הוי
נדר מ"מ פריך

לרצא אלאי דמפרש איסר דקרא
מתפסין ורצא משני דלא קאי
אאיסר דקרא: **דְּבִי אָא**
נדר.

פירש בקונטרס דלא גרסינן
כיון דמדרצנן הוא דאסור כי
נדר חייל עליה איסור כל יחל
דהא א"ג הוי דלאורייתא הא
לאמרינן לקמן (דף כה.)
דנדרים חלין על דבר מלוה
דכדר הרשות מיהו נראה
לרצי יצחק דגרסי' ליה שפיר
אַע"ג דאי הוי דלאורייתא
נמי חייל עליה נדר מ"מ דבר
אחר שמולה צו לא איקרי
נדר צדצר הנדור כיון דאי
לא נדר איכא עליה איסור
דלאורייתא ועוד דהא דנדרים
חלין על דבר מלוה צציעול
מלוה איירי כדמנא צפ"צ
דנדרים (דף טו.) כיצד
אמר קונס שאיני נוטל
לזבז שאיני מניח תפילין
כדמסקינן התם צגמ' מכי
ידור נדר לה' אפי' צדצר של
שס חייל עליה אצל אס נדר
לקיים מלוה כגון שאמר
קונס שלא אוכל ציוה"כ או
שלא אוכל נצילות וטריפות
ולחכי אינטריך טעמא
דמדרצנן *ומיהו לר' יהודה
בן צמירא דאית ליה לקמן
צפיריקין (דף כו. טס)
דנשצב לקיים את המלוה
חייב כ"ש נדרים שחלין
לצטול שמולו לקיים:

קנומנות עובר
משום בל' יחא.

צשנעה נמי עובר משום
כל יחל דהכתיב (צמדנר ז')
או השצב וגו' ולא יחל
דצרו וצפ"צ דנדרים (דף
טו:) תניא צהדיא דיש
צשנעה כלא יחל והכא ה"ק
צקנומנות ליכא אלא כל
יחל גרידא:

נשים חייבות בקידוש היום
דבר תורה. משמע דקידוש

דלאורייתא וכן משמע
צהדיא צריש מי שמתו
(צרכט כ:.) ומימה צדרים
מסכת נזיר (דף ז.) אמר
מיין ושכר יזיר לאסור יין
מלוה כיין הרשות ופריך
מאי ניניהו קידושא ואצדלתא
מושצב ועומד מהר סיני
הוא ומפ' סיני הוא
דאינטריך קרא למעוטי
אלמא דמדרצנן הוא
דציניחותא אין לפרש
דלצרנה משום דמושצב
ועומד מהר סיני הוא
דאינטריך קרא לאסור
כדמשני התם אלא כי
הא דאמר

רצא שצוה שאשתה יין
ואמר הריני נזיר דאינטריך
קרא דחייל עליה נזירות
לפי שהוא מושצב ועומד
וי"ל דקידוש ודאי מדלאורייתא
אצל על היין אינו אלא
מדרבנן והדאמר צערכי
פסחים (דף קו.) זכרכו
על היין אסמכתא בעלמא
היא אי נמי אפי' הוא
דרשה גמורה הא
דמזכרן צריך שיטעוס
היינו מדרצנן: **בַּלְּ**
שיישנו בשמירה ישנו
בזכירה. איפכא ליכא
למימר דלחומרא מקשינן
רשאכס ולא תשחית את
פאת זקנך כל שישנו
צהשחמה ישנו צהקפה
והני נשי הואיל ולייתנהו
צהשחמה כו' הא דדרשינן
לקולא משוס דאיפכא לא
שייך למידרש דנשי לית
להו זקן וכן הדאמר
צערכין (דף ג:.) גצי
דהתניא הכל חייצין
צליצית כהנים לויס וישראלים
כו' ומסיק והני כהני
הואיל ואישתרי כלאים
גצייהו לא ליחייצו התם
נמי א"א לומר איפכא
אצל צפ' אלו עוצרין
(פסחים דף מג: טס)
קשה דמשמע דאי לא
דאיטרבו נשים לאכילת
חמץ הוה דרשינן לקולא
כל שאינו צקוס אכול
מזה אינו צכל תאכל
חמץ וי"ל דהתם משום
דאית ו) למילף חמשה

עשר חמשה עשר מחג
הסוכות ומסוכה נשים
פטורות כדילפינן צפרק
הישן (סופה כה.) מהאזרח
א"ג צכרא למדרש קרא
מסיפיה לרישיה אצל קשה
דלמ"ד (מנחות דף מג.)
ליצית מלות עשה
שהזמן גרמא ונשים
פטורות לשמור נשים
כללאים * דכל שאינן
גבדילים אינן צכל תלכש
שעטנו דהיינו מסיפיה
לרישיה וכ"ת הכי נמי
אס כן צכפ"ק צציה' (דף
יד: טס) גצי משלחין
גבדים צין תפורין צין
שאינן תפורין ופריך
כלאים למאי חזו *
לימא מתני' כמ"ד נשים
פטורות מן הליצית וחזו
לנשים ולמאי דפרישית
נמי דלחומרא מקשינן
תימה דליחייצו צצליצית
לכוזי עלמא: *

הנואל כלאים צצנצו וכו'.
ועיין 'מסו' שס ד"ה
צצ ואל' וכו' מה לכהן
דאינו שוה צכל א"כ מוכח
דצב ס"ל דנשים אסורות
כללאים דלז"כ גלס
כלאים הוי אינו שוה
צכל והכי רב ס"ל צצרכוט
דף יד ע"ב לא תיחול
ואס התחיל גומר הרי
דקי'ל דליצית אינו
נוהג צלילה וא"כ נשים
פטורות מליצית ואסורות
כללאים:

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

פריך ואימא
כו'. כלומר האי תנא
לאו צמתפסין צנדר
איירי אלא צעיקר נדר
איירי ואשמעינן שאינו
חייב צנדר אא"כ פירשהו
ואח"כ תלאו צדצר
הנידר עליו צצר כדיליף
לה ואזיל מקרא ויה"ק
אזיהו איסור נדר
אצל מיתפסין צנדר
לאו נדר הוא ויה"ד
מיתפסין כגון שלא
פירש הרי עלי שלא
אזכל צצר ושלא אשתה
יין אלא אמר הרי עלי
יוס זה כיום שמת
צו אציו כיום שראה
את ירושלים צחורצנה:
פשיטא. כיון
דטעמא משום דנדור
וצא הוא עליו מיתת
אציו מה לי כלן וכי
משום דמת צו אציו
מיגרע גרע איסורי'
הרי נדור וצא עליו:
ה"ג **סד"א**
דכיון דכי לא נדר
אסור כי נדר נמי לא
מיתפסין צנדר הוא
קמ"ל ואף רצי יוחנן
כו'. ולא גרסינן כיון
דמדרצנן הוא
דאסור כי נדר חייל
עלי' איסו' כלא יחל
לא גרסינן לה להא
דהא א"ג מדלאורייתא
הוא ו) ואמרינן (לקמן
כה.) הנדרים חלים
על דבר מנז' כדצר
הרשות: ואף ר' יוחנן
צכר לה להא דיצא.
דאיסור שהזילו צלשון
שצוה צצוונה:
אוכל ולא אוכל.
כלומר שצוה להצא
קריו שצועת שקר:
**ואזהרתיס מלא
תשצצו צשמי לשקר**.
וה"ק לא תשצצו
צשמי ככי לשקר
צשצועתכס לאחר
זמן ואהמרתה צו
צריך להמרות צו
שהוא עובר צאזרת
לא תשצצו צשמי
לשקר: **אכלתי ולא
אכלתי**. כל שצוה
לעצער שאינה
אמת קרייה שצועת
שוא דלשון שוא
לשון ולא כלום כמו
צצצלי השוא (ישעיה
ה) לשוא הכיתי את
צניכס (יחמיה צ)
אף כאן יצאתה מפיו
לצטלה ואזהרתיה
מלא תשא והמקרא
הזה צריך להמרות
צו: **קנומנות**
ה"ו צלא יחל. כלומר
לא יחל דמשמע להצא
לאו לאזרת שצועת
להצא אמת
דשצועת להצא מלא
תשצצו צשמי לשקר
נפיק וכי אמת לא
יחל לאזרת נדרים
אמת לאפוקי מדרבין
דאמר אזהרת שצועת
להצא אמת מלא
יחל: **מה שוא
לעצער**. כגון נשצב
על דצר שא"א שהכל
יודעים שאין שצוה
זו כלום: **אף שקר
לעצער**. כגון
אכלתי ולא אכלתי
והיאס לא מיקריא
שוא לפי שאין הכל
מכירים צה אס
אמת אס שקר ועל
כרתן שצועת
להצא מלא יחל דצרו
אצל לא תשצצו
להצא לשקר שצוה
לעצער היא וה"ק
לא תוליצו שצוה
לשקר מפיכס:
דירצ אדא. כלומר

הגהות הב"ח
(כ) גפ' מה שאין
הפה יכול לדבר
כל"ז: (ג) רש"י
ד"ה ה"ג וכו' הוא
הא אמרינן: (ג)
תוס' ד"ה כל וכו'
דאית לן למילף:

גליון הש"ס

גכ' ובור ושמור
ברביבז אחר. צלקוטן
רמז רצה היסא
מכילתא דכיויל כל
דכריס שנאמרו
בדיבור תלחד:
תוס' ד"ה רבי וכו'
ויפיהו לר' יהודה
בן בתירא. מנזאר
דס"ל דלר"י צ"צ
צנשצב אלא לאכול
נצילות חייב וכן
משמע מלשון
רש"י לעיל דף ז
ע"א ד"ה אינו
חייב וכו' ומקן
לקמן נשצב וכו'
משמע דמתני'
זו דנשצב לקיים
המלוה צכלל
היא ג"כ לקיים
מלית. אצל הסוס'
לקמן ד"ה לקיים
הציול דמפורש
צירושנטי דר"י
צ"צ מיירי רק
צנשצב לקיים
מ"ע ישיבת
סוכה וידומה
אצל צנשצב לקיים
לית שלא
לאכול נצילות מורה
ר"י צ"צ
דפטור וי"ע.
וגראה דהכי
מוכח ג"כ מסוגיא
דמכות דף כב.
דפריכי לחישוב
נמי שצוה שלא
אחרשו ומשני
מושצב ועומד
מהר סיני. ואס
אחלח דמתני'
דנשצב לקיים מיירי
גס צקיוס לית
כיון דרבנן
פליגי עלה רק
טעס דליתא
צלאו וכן והא
זכו רק לענין
קרנן אצל לענין
מלקות צ"ס
שהיה אמת
צלאו וכן כדליתא
במסכתין דף
סה ע"צ והא
צמכות מיירי לענין
מלקות. אלא
ע"כ דמתני'
מיירי רק לקיים
מ"ע וכוה
צאמת לרבנן צנשצב
ליצב צסוכה
ועבר דחייב
מלקות אצל
צלקיים מלית'
אינו טועב
כלל לפלוגתא
דר"י צ"צ
ורבנן אלא דהוי
כמו בכל
המורה דאמרי'
אין איסור
חל על איסור:
ד"ח בל וכו'
לימא מתנ'
במ"ד נשים פטורות.
קשה לי
דלמאי הוצרכו
להוכחה זו
דלפטר דמכות
דרוזה לאסוקי
דמתני' ככ"ה
יס להוכיח
ה מסוגיא
דצרכוט דרבי
דף יט ע"כ
אריי' א"ר

הנואל כלאים צצנצו וכו'.
ועיין 'מסו' שס ד"ה
צצ ואל' וכו' מה לכהן
דאינו שוה צכל א"כ מוכח
דצב ס"ל דנשים אסורות
כללאים דלז"כ גלס
כלאים הוי אינו שוה
צכל והכי רב ס"ל צצרכוט
דף יד ע"ב לא תיחול
ואס התחיל גומר הרי
דקי'ל דליצית אינו
נוהג צלילה וא"כ נשים
פטורות מליצית ואסורות
כללאים:

שניהם בדבור אחד נאמרו.
וכן הוא אומר אחת דבר
אלהים שתיים זו שפעתני.
ואומר הלא כה דברי
כאש וגו'

מסורת הש"ס

א) [ר"ה כו.].
ב) צרכוט כג.
ג) [נכרכט שס ע"ש].
ד) [לקמן כה.].
ה) [ועי' 'מסו' דמנחות
מג. ד"ה ור"ש פוטק].
ו) [נ"י מוס' ערכין
ג: ד"ה מני].

תורה אור השלם

1. איש כי ידר נדר לך או
השבע שבועה לאסור אסר
על נפשו לא יחל דברו
בקבל דיצא מפיו יעשה:
במדבר ל ג
2. ולא תשבעו בשמי
לשקר וחללת את שם
אלהיך אני יי'.
ורקא יט יב
3. לא תשא את שם ה'
אלהיך לשוא כי לא ינקה
ך את אשר ישא את שמו
לשוא:
שמות כ
4. ובור את יום השבת
לקדשו:
שמות כ
5. שמור את יום השבת
לקדשו באשר צוך יי'
אלהיך:
דברים ה יא

הגהות הב"ח

(כ) גפ' מה שאין
הפה יכול לדבר
כל"ז: (ג) רש"י
ד"ה ה"ג וכו' הוא
הא אמרינן: (ג)
תוס' ד"ה כל וכו'
דאית לן למילף:

גליון הש"ס

גכ' ובור ושמור
ברביבז אחר. צלקוטן
רמז רצה היסא
מכילתא דכיויל כל
דכריס שנאמרו
בדיבור תלחד:
תוס' ד"ה רבי וכו'
ויפיהו לר' יהודה
בן בתירא. מנזאר
דס"ל דלר"י צ"צ
צנשצב אלא לאכול
נצילות חייב וכן
משמע מלשון
רש"י לעיל דף ז
ע"א ד"ה אינו
חייב וכו' ומקן
לקמן נשצב וכו'
משמע דמתני'
זו דנשצב לקיים
המלוה צכלל
היא ג"כ לקיים
מלית. אצל הסוס'
לקמן ד"ה לקיים
הציול דמפורש
צירושנטי דר"י
צ"צ מיירי רק
צנשצב לקיים
מ"ע ישיבת
סוכה וידומה
אצל צנשצב לקיים
לית שלא
לאכול נצילות מורה
ר"י צ"צ
דפטור וי"ע.
וגראה דהכי
מוכח ג"כ מסוגיא
דמכות דף כב.
דפריכי לחישוב
נמי שצוה שלא
אחרשו ומשני
מושצב ועומד
מהר סיני. ואס
אחלח דמתני'
דנשצב לקיים מיירי
גס צקיוס לית
כיון דרבנן
פליגי עלה רק
טעס דליתא
צלאו וכן והא
זכו רק לענין
קרנן אצל לענין
מלקות צ"ס
שהיה אמת
צלאו וכן כדליתא
במסכתין דף
סה ע"צ והא
צמכות מיירי לענין
מלקות. אלא
ע"כ דמתני'
מיירי רק לקיים
מ"ע וכוה
צאמת לרבנן צנשצב
ליצב צסוכה
ועבר דחייב
מלקות אצל
צלקיים מלית'
אינו טועב
כלל לפלוגתא
דר"י צ"צ
ורבנן אלא דהוי
כמו בכל
המורה דאמרי'
אין איסור
חל על איסור:
ד"ח בל וכו'
לימא מתנ'
במ"ד נשים פטורות.
קשה לי
דלמאי הוצרכו
להוכחה זו
דלפטר דמכות
דרוזה לאסוקי
דמתני' ככ"ה
יס להוכיח
ה מסוגיא
דצרכוט דרבי
דף יט ע"כ
אריי' א"ר